

DO CASY SERENY JSEM ZAMILOVANÝ ROZHOVOR

Do CASY SERENY *jsem zamilovaný*

S **Robinem Hisemanem**, anglickým golfovým architektem, jsem se poprvé potkal na podzim v roce 2004, poté, co se podařilo zajistit poslední z chybějících stavebních povolení pro stavbu kuthohorské Casy Sereny. Po pečlivém výběrovém řízení na architekta hřiště, se investor nakonec rozhodl pro anglickou projekční kancelář European Golf Design. Každý, kdo měl možnost si Casu zahrát, jistě potvrdí, že to byla volba správná. Nebavili jsme se jen o Case, inspirativních témat k řešení se s touto výjimečnou osobností nabízí velká spousta...

JAMKA ČÍSLO 11 CASY SERENY NENÍ ROZHODNĚ DLOUHÝM PAREM 4 VE SROVNÁNÍ S OSTATNÍMI ČTYŘPARY HŘIŠTĚ. BEZPŘOSTŘEDNĚ ZA GREENEM ČÍHÁ DUBOVÁ HRADBA, KTERÁ IZOLACI SAMOTNÉHO GREENU DOKONČUJE. MÁM RÁD JEDENÁCTKU, PROTOŽE JE OPRAVDU STRATEGICKOU JAMKOU A DÍKY VYŠŠÍ POLOZE ODPALIŠŤ JE CELÁ SCENÉRIE, JEŠTĚ PŘED ODPÁLEM, JAKO NA DLANI.

JAMKA ČÍSLO 12 RIFFA VIEWS, BAHRAIN. 120 METRŮ KRÁTKÝ PAR 3

4G Jak to všechno začalo? Kdy jste se začal zajímat o golfovou architekturu a jak dlouho jako golfový architekt působíte?

Rozhodnutí stát se golfovým architektem jsem poprvé učinil zhruba před třiceti lety a asi tak před osmnácti lety jsem vystavil svoji první "golfovou" fakturu. První zájem byl spředen z několika impulzů v mém dětství. Vzpomínám si, jak jsem se svým bratrem trénoval golf na školním sportovním hřišti v městečku, kde jsme bydleli. Abychom si trénink zpestřili, měnili jsme školní sportovní hřiště na golfové, a to včetně překážek. Samozřejmě, že všechno bylo pouze v naší představě, ale bylo to velmi zábavné. Například první odpal jsme určili, že musí přelétnout přes ráhno rugby brány, okolo středového kruhu kriketového odpalovacího pole před tím, než jsme zakončili jamku puttováním do hokeyjové branky. Pak jsme určili dráhu další jamky a tak pořád dokola. Myslím, že právě při této hře bylo zaseto semínko mé golfové vizualizace, kterou používám při projektování hřišť dodnes.

4G Takže za vaší fascinací golfem stojí i váš bratr?

Od bratra jsem dostal k Vánocům první vydání "The World Atlas of Golf". Dlouhé hodiny jsem seděl fascinován ilustracemi a fotografiemi těch nejznámějších světových hřišť. Fascinovaly mě především fotografické sekvence dokumentující výstavbu golfových jamek před zahájením stavby, v průběhu a po

jejím dokončení. Tehdy ve mně definitivně dozrálo rozhodnutí, stát se golfovým architektem.

4G To jste byl jak starý?

Myslím, že mi mohlo být tak deset let. V té době jsem také vstoupil do golfového klubu a začal kreslit první pokusy návrhů jamek a hřišť, které mám dodnes schované.

NEVĚDĚL JSEM, CO MÁM DĚLAT, A TAK JSEM SE ROZHODL NAPSAT DOPIS SVĚMU VELKÉMU GOLFOVÉMU VZORU JACKU NICKLAUSOVI. SEDL JSEM A NAPSAL JEDNODUCHÝ DOPIS. "MILÝ JACKU, JE MI 16 LET A CHCI BÝT GOLFOVÝM ARCHITEKTEM. PORAD MI, CO MÁM DĚLAT?"

4G A rodina vás podporovala?

Žádné golfové kořeny naše rodina neměla, proto když jsem ve škole svému třídnímu učiteli na jeho otázku, čím chci být, sdělil, že golfovým architektem, rodiče nevěděli, jak by mi pomohli. Oni dokonce ani nevěděli, že povolání golfový architekt existuje, a proto se všemožně snažili, abych na toto své rozhodnutí zapomněl. Nevěděl jsem, co mám dělat, a tak jsem se rozhodl napsat dopis svému velkému golfovému vzoru Jacku Nicklausovi, protože on byl tehdy jediným, o kom jsem si myslel, že je schopný nakreslit golfové hřiště. Sedl jsem a napsal jednoduchý dopis. "Milý Jacku, je mi 16 let a chci být golfovým architektem. Porad mi, co mám dělat?"

4G A poradil Jack?

O několik týdnů později, když jsem přišel odpoledne ze školy, jsem pod dveřmi na koberci našel žlutou obálku s americkým poštovním razítkem a uvnitř osobní dopis od Jacka Nicklausa. Jack mi vysvětlil, že musím získat relevantní vzdělání v oboru krajinné architektury ještě před tím, než se budu hlásit na kurzy golfové architektury nebo se pokusím získat praxi u některého z golfových architektů. Tehdy jsem si řekl, že jestliže Jacku Nicklausovi stálo za to, věnovat mi část svého času a napsat mi dopis, pak se musím snažit co nejlépe jeho doporučení následovat. A to jsem také přesně udělal. Po několika letech tvrdé práce jsem v listopadu 1991 konečně nastoupil jako golfový architekt do Hawtree design. Jackovi jsem samozřejmě odpověděl děkovným dopisem a zároveň mu v něm popřál hodně štěstí na Masters. Bylo to v roce 1986... a on ho tehdy vyhrál! Jackův dopis mám pořád schovaný mezi svými nejdražšími osobními věcmi a moc bych si přál se s ním potkat, abych mu mohl za jeho radu, kterou mi před mnoha lety změnil život, osobně poděkovat.

ZA PRVNÍ HŘIŠTĚ BYCHOM MOHLI MOŽNĚ OZNAČIT CHERINGTON COURSE V MINCHINHAMPTON V ANGLII. BYL JSEM HLAVNÍM PROJEKTANTEM HŘIŠTĚ, MĚL JSEM HLAVNÍ SLOVO A MOŽNOST OVLIVNIT VĚTŠINU DETAILŮ.

4G Kde bychom si mohli zahrát vaše první hřiště?

To je poměrně složitá otázka, protože většina projektů u Hawtree byla dílem společným. Každý z nás kreslil některou specifickou část projektu. Za první hřiště bychom mohli možná označit Cherington Course v Minchinhampton v Anglii. Byl jsem hlavním projektantem hřiště, měl jsem hlavní slovo a možnost ovlivnit většinu detailů. Ničemné neznamená to, že bych si mohl klást nějaké nároky na výhradní autorství. Proto skutečně prvním hřištěm byl redesign skotského Deeside, ačkoliv jsem v době provádění redesignu již nebyl zaměstnán u Hawtree.

4G Byl jste tedy projektantem u Hawtree a nyní pracujete pro European Golf Design. V mezidobí jste ale byl nezávislým golfovým architektem. Jaké jsou výhody a jaké jsou nevýhody mít vlastní studio golfové architektury?

Svoboda. To je rozhodně největší výhoda, když děláte na sebe. Svoboda pracovat, kdy chcete a jak chcete. Přesto nezávislost skýtá mnohá rizika. V tomto období jsem se naučil více než kdykoliv předtím profesionální sebekázní a rovnováže v čase věnovanému práci a rodině. To platí pro každého, kdo stejně jako já začíná od nuly a začíná sám a začíná bez jakéhokoliv osobního portfolia a není všeobecně v branži znám. Samozřejmě velkým plusem je skutečnost, že co vyděláte, je výhradně vašim příjmem.

VŠEOBECNĚ PLATÍ, ŽE JEDINOU CESTOU, JAK ZBOHATNOUT NA PROJEKTOVÁNÍ GOLFOVÝCH HŘIŠŤ, JE PROJEKTOVAT JE POD VLASTNÍ HLAVIČKOU. NICMĚNĚ PROJEKTY, NA KTERÝCH LZE ZBOHATNOUT, TY NEPŘÍCHÁZEJÍ SAMY.

4G Dá se zbohatnout na projektování golfových hřišť?

Všeobecně platí, že jedinou cestou, jak zbohatnout na projektování golfových hřišť, je projektovat je pod vlastní hlavičkou. Nicméně projekty, na kterých lze zbohatnout, ty nepřicházejí samy a také si je potřeba uvědomit, že projektů s velkým finančním zájemem je velmi málo a získat takovou zakázku v konkurenčním prostředí je velmi obtížné. Ani mně se nevyhnula období dlouhých měsíců bez zakázky. Dovedete si představit, jak stresující takové období, kdy nevyděláte ani penny, může být. Co jsem ale opravdu nenáviděl, bylo placení pojištění proti úpadku. Tisíce liber vyhozených oknem jenom kvůli scénáři "co kdyby". Byl bych dnes o desítky tisíc liber bohatší. I to je zkušenost, i když pro mně trpká.

4G Proč jste tedy navázal spolupráci s European Golf Design?

Nabídka pracovat pro European Golf Design přišla v době, kdy jsem opravdu chtěl zjistit, otestovat sám sebe, jestli jsem schopen projektovat hřiště velkého, světového formátu. Dostal jsem se v té době až do závěrečného kola výběrového řízení na architekta hřiště The Seventh - The Castle Course v St. Andrews a ačkoliv jsem skončil druhý, a to mně bylo velmi líto, řekl jsem si,

že obdobnou výzvou a příležitostí, jak se dostat k podobným projektům, bude právě spolupráce s European Golf Design. A to se skutečně stalo.

VZPOMÍNÁM SI, ŽE POSLEDNÍ KOLO, KTERÉ JSEM ODEHRÁL PŘED NÁSTUPEM DO EGD, BYLO SKÓRE 73 RAN NA NEW COURSE V ST. ANDREWS. JSEM PYŠNÝ NA TOTO SKÓRE, ALE TAKÉ MI BYLO JASNÉ HNED PO DOHRÁNÍ JEŠTĚ V KLUBOVNĚ, ŽE JIŽ NIKDY NEBUDU MÍT TOLIK ČASU NA GOLF...

4G Co vám práce v této firmě přinesla?

EGD mi otevřelo dveře k práci na opravdu skvělých projektech, ke kterým bych se ze Skotska nikdy nemohl dostat. Mohu se právem domnívat, že důvěru, kterou do mě EGD vkládalo, když mi nabídli spolupráci, jsem nezklamal. Proto také mohu říct, že na spolupráci s EGD neshledávám žádné výrazné negativum. Možná vlastně jedno ano, a to je úroveň mé hry. Vzpomínám si, že poslední kolo, které jsem odehrál před nástupem do EGD, bylo skóre 73 ran na New Course v St. Andrews. Jsem pyšný na toto skóre, ale také mi bylo jasné hned po dohrání ještě v klubovně, že již nikdy nebudu mít tolik času na golf, abych si tento standard byl schopen udržet... a to se potvrdilo!

4G Hřiště Casa Serena byl váš první projekt v European Golf Design. Jak se vám projektu pracovalo a jak hřiště hodnotíte tři roky po dokončení výstavby?

Jsem pořád velmi, ale opravdu velmi zamilovaný do Casy Sereny. A jsem na ni také hrdý. Právě Casa Serena je ten

projekt, pro který mě Jeremy Slessors z EGD najal, a také první pracovní den v EGD byl ten den, kdy jsme procházeli roztěžská pole. Přetěkal jsem tehdy golfovým entuziasmem a kreativitou, protože jsem se těsně před tím vrátil z několikadenního golfového pobytu v Irsku, kde jsem hrál skvělá hřiště: Waterville, Ballybunion, Lahinch a Doonbeg. Ještě dnes si živě vzpomínám, jak jsem se snažil najít na těchto nudných a fádních polích něco, prvek, strom, cokoliv, čeho bych se mohl chytit a co by ve mně probudilo nápad. Bláto se nám lepilo na boty a počasí rozhodně nebylo vhodné k tomu trávit čas venku. Všechno se ale rázem změnilo v momentě, když jsme přišli na místo budoucího odpaliště jamky číslo 12. Přišlo to jako výbuch v mé hlavě. Najednou jsem viděl, jak bude jamka vypadat. Od toho momentu mi bylo jasné, že Casa Serena bude výjimečné golfové hřiště. Všechno se to zrodilo od jamky číslo 12. Oba jsme se to tehdy věděli, že hřiště bude nádherné, mně už „jen“ zbylo vyprojektovat zbytek hřiště ve stejné kvalitě.

JSEM POŘÁD VELMI, ALE OPRAVDU VELMI ZAMILOVANÝ DO CASY SERENY. A JSEM NA NI TAKÉ HRDÝ. PŘÁVĚ CASA SERENA JE TEN PROJEKT, PRO KTERÝ MĚ JEREMY SLESSORS EGD NAJAL, A TAKÉ PRVNÍ PRACOVNÍ DEN V EGD BYL TEN DEN, KDY JSME PROCHÁZELI ROZTĚŽSKÁ POLE.

4G Takže pak už šlo vše hladce?

Byl to především ohromný test, jestli na to mám, vyprojektovat zbylých 17 jamek s vědomím, že musí být alespoň srovná-

tečně krásné a zajímavé, jako bude jamka číslo 12. Ta byla klasickým případem WOW faktoru. Uklidňovala mě skutečnost, že různí hráči mají na stejném hřišti rozdílné "nej" jamky.

RÁD VZPOMÍNÁM NA CELÉ OBDOBÍ VÝSTAVBY CASY SERENY. BEZPOCHYBY TO BYLO JEDNO Z NEJLEPŠÍCH OBDOBÍ MĚHO ŽIVOTA. MÁM Z NĚHO NĚKOLIK NOVÝCH PŘÁTEL A PO POMĚRNĚ DLOUHOU DOBU SE KUTNÁ HORA STALA MÝM DRUHÝM DOMOVEM.

4G A samotná výstavba ve vás zanechala nějaké hlubší zážitky?

Rád vzpomínám na celé období výstavby v letech 2005 - 2008, bezpochyby bylo jedním z nejlepších období mého života. Mám z něho několik nových přátel a po poměrně dlouhou dobu se Kutná Hora stala mým druhým domovem. Musím také vzpomenout na otevřenou a vstřícnou spolupráci se stavební firmou Sommerfeld. Myslím, že brzy v průběhu výstavby pochopili, že Casa bude nadlouhu nejlepším hřištěm, které postaví, proto ta jejich vstřícnost a snaha o to, vyhovět především v momentech, kdy jsme je společně tlačili k udržení nadstandardní kvality výstavby.

4G Troufal byste si nyní hodnotit hřiště teď, po dvou odehraných turnajích European Senior PGA tour?

Hodnotit hřiště bude možné až po dokončení třetí sezony od osevu. Proto se moc těším na třetí ročník PGA Senior tour. Po roce 2008, kdy hřiště bylo na pohled úžasné a především roughly vypadaly tak, jak jsem si je představoval,

BUDOUČÍ JAMKA ČÍSLO 12 V RIFFA VIEWS. ZAČÍNALI JSME V NAPROSTO NUDNÉ, PLACATÉ A NIČÍM ZAJÍMAVÉ ČÁSTI POUŠTĚ A STVOŘILI KRÁSNOU, MALEBNOU GOLFOVOU JAMKU, OBKLOPENOU PÍSEČNÝMI DUNAMI (VIZ FOTO NA PROTĚJŠÍ STRANĚ)

VŠECHNO SE RÁZEM ZMĚNILO V MOMENTĚ, KDYŽ JSME PŘIŠLI NA MÍSTO BUDOUCÍHO ODPALIŠTĚ JAMKY ČÍSLO 12 V CASE SERENĚ. PŘIŠLO TO JAKO VÝBUCH V MÉ HLAVĚ. JAMKA ČÍSLO 12 BYLA A PRO MNE STÁLE ZŮSTÁVÁ WOW FAKTOREM.

přestože pro hru byly díky kombinaci hnojiv a klimatickým podmínkám skoro nehratelné, byly v roce 2009 roughly správně posečeny, ale do pořádání Seniorské tour úplně nedorostly. A tak s očekáváním vyhlížím tento rok a věřím, že tým údržby dosáhne správného vyvážení všech činitelů a hřiště se ukáže ve své plné kráse. Bylo a zůstane především hřištěm pro klidnou hru, a proto je velmi důležité, aby hra byla pro jeho majitele i pozvané hosty opravdovým golfovým zážitkem. S tímto cílem bylo také designováno. Široké dráhy v místě dopadových ploch prvních odpalů jsou projektovány právě proto, aby bylo možné si odpaly naplno užít. Vždy když hřiště hraji, snažím se odpoutat se od skutečnosti, že jsem ho projektoval, ale pokaždé, když se postavím na odpaliště jamky č. 12, cítím zvláštní chvění v celém těle.

4G Ze spolupráce s vámi vím, že jste architekt, který má jasnou představu o každém detailu hřiště. Jak detailně si dokážete ve své představě v průběhu práce na projektu vizualizovat jednotlivosti konkrétní jamky a do jaké míry jste připraven reagovat na překvapení, které se objeví v průběhu realizace na stavbě?

Ano, mám schopnost si vizuálně ve své mysli představit, jak bude hřiště vypadat, a to i v malých detailech. Tuto představu pak přenáším do detailní

projektové dokumentace. Můžeme to nazvat i určitým darem, ale ze zkušenosti vím, že to není všechno. Vnitřní vizualizace otevírá dveře představivosti pouze mně, architektovi, a proto je pro účely realizace limitovaná. Rád věnuji dostatek času přípravě detailní dokumentace, ale rovněž jsem vždy připraven improvizovat, pokud zjistím v průběhu realizace, že projekt prostě v prostředí neseď. Jsou ale také golfovní architekti, kteří pracují s minimem dokumentace a celé hřiště vytvářejí na poli, za pochodu. Mají můj obdiv, myslím, že pokud by bylo možné na některém z následujících projektů touto metodou pracovat, určitě bych takovou příležitost neodmítnul.

MÁM OSOBNÍ ZKUŠENOST S COLINEM MONTGOMERIE NA PROJEKTU RIFFA VIEWS V BAHRAINU A MUSÍ ŘÍCT, ŽE TO BYLA SKVĚLÁ SPOLUPRÁCE. MĚL VŽDY NAPROSTOU SVOBODU ŘÍCT MI, CO VIDÍ, A TÍM I OVLIVNIT PROJEKT V KTERÉKOLIV JEHO FÁZI.

4G Jaký je váš oblíbený styl a co u vás určuje, v jakém stylu bude hřiště projektováno?

Myslím si, že architekti, kteří mají svůj osobitý rukopis, se ochuzují o tvůrčí přístup k individuálním podmínkám a jedinečnosti charakteru konkrétního místa. Významně tím omezují genia loci. Nemí

to můj případ, což je patrné z odlišnosti mých dokončených hřišť. Třeba Casa Serena a Riffa Views v Bahrainu jsou naprosto odlišná hřiště, a zase úplně jiné je Royal Balfron ve Skotsku.

4G Víme, že EGD velmi často spolupracuje s významnými profesionálními hráči, jmenujme třeba Colina Montgomerieho, Paula Lawrieho, Padraig Harringtona nebo Sergio Garcíu. Jak se spolupracuje s takovou golfovou osobností a jak velký bývá jejich vliv na samotný projekt?

Míra spolupráce je odvislá především od smluvní specifikace. Pravidla jsou předem striktně dána. Já mám osobní zkušenost s Colinem Montgomerie na projektu Riffa Views v Bahrainu a musím říct, že to byla skvělá spolupráce. Konkrétně s Montym jsme se potkávali v různých fázích projektu, v kanceláři, u něj doma a v průběhu výstavby samozřejmě v Bahrainu. Monty měl vždy naprosto svobodu říct mi, co vidí, a tím i ovlivnit projekt v kterékoli jeho fázi. Byla to velmi přínosná spolupráce.

4G Na jakých projektech pracujete nyní? Jsme shodou okolností stále ve spolupráci s Colinem Montgomerie, těsně před zahájením výstavby hřiště v severním Dánsku. Mimo to se velmi těším na projekt s Paulem Lawrie ve skotském Aberdeenu. Všichni dnes mluví o projektu století Donalda Trumpa, ale já jsem přesvědčen, že náš Aberdeen bude

také velmi dobrý. Na budoucí hřiště je přímo vidět z Paulova domu, a tak doufám, že s tímto prima chlapíkem strávím na stavbě mnoho času. Příští rok by se měl realizovat projekt blízko Salzburgu a snad také velké hřiště v okolí Madridu, na to se opravdu těším.

4G A který z dokončených projektů si ceníte nejvíce?

Příležitost, kterou jsem dostal v podobě možnosti realizace Casy Sereny, bych mohl nazvat ideálním projektem. Na světě je mnoho podobných hřišť jako Casa a já jsem ohromně hrdý, že jsem autorem jednoho z nich. Mým snem je vyprojektovat vlastní hřiště, které bych i sám provozoval. Zatím jsem projektoval pouze jeden links, ale rád bych si tuto ojedinělou zkušenost, na skutečném pobřeží, plném písečných dun, znovu zopakoval. Rád bych vytvořil hřiště ve stylu slavných Barnbougle Dunes, Castle Stuart nebo Sand Hills. Je to sen každého golfového architekta.

Robine, děkuji za váš čas a dovolte mi, abych vám popřál hodně štěstí a hodně nových skvělých lokalit. Také bych rád popřál nám, českým golfistům, aby se vám v Čechách naskytla nová příležitost vyprojektovat další hřiště...

Díky, Jakube. To by bylo skvělé, rád bych se do České republiky s novým projektem vrátil. ■